

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA
MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

TOSHKENT MOLIYA INSTITUTI

“IJTIMOIY FANLAR” kafedrası

KUSHBAKOV KAMOLIDDIN BAXROMOVICH

**“O‘zbekistonni rivojlantirish strategiyasi. Fuqarolik
jamiyati” fanidan**

O‘QUV-USLUBIY MAJMUUA

TASHKENT – 2018

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM
VAZIRLIGI**

TOSHKENT MOLIYA INSTITUTI

“IJTIMOIY FANLAR”

KAFEDRASI

**“O‘zbekistonni rivojlantirish strategiyasi.
Fuqarolik jamiyati”
fanidan**

O‘QUV-USLUBIY MAJMUA

Bilim sohasi:	100000 - Gumanitar 200000 - Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta‘lim sohasi:	230000 – Iqtisod.
Ta‘lim yo‘nalishlari:	5232100 -Korporativ moliya; 5230700 -Bank ishi; 5230600 –Moliya; 5230200 -Menejment (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha); 5230800 -Soliqlar va soliqqa tortish; 5230900 –Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha); 5231500 -Baholash ishi; 5232000 -Davlat byudjetining g‘azna ijrosi; 5231200 -Sug‘urta ishi; 5232700-Investitsion loyahalarni moliyalashtirish; 5232400-Iqtisodiy xavfsizlik; 5232800-Elektron tijorat.

TOSHKENT – 2018

Ushbu O‘quv Uslubiy Majmua O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining 201_yil “_” ___dagi “_”-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan fan dasturi asosida ishlab chiqilgan

Tuzuvchilar:

K. Kushbakov – TMI, “Ijtimoiy fanlar” kafedra o‘qituvchisi

Taqrizchi:

G. Tulenova – TATU “Ijtimoiy fanlar” kafedra professori, f.f.d.

“O‘zbekistonda demokratik jamiyat qurish nazariyasi va amaliyoti” fanidan o‘quv-uslubiy majmua kafedra yig‘ilishida muhokama qilingan va tavsiya etilgan (2018 yil “_” ___dagi “_”-sonli bayonnoma)

Kafedra mudiri

SH.SHayakubov

“O‘zbekistonda demokratik jamiyat qurish nazariyasi va amaliyoti” fanidan o‘quv-uslubiy majmua “Moliya-iqtisod” fakulteti ilmiy-uslubiy kengashida muhokama etilgan hamda nashrga tavsiya etilgan (2017 yil “_” ___dagi “_”-sonli bayonnoma)

Fakultet dekani

D.Rustamov

Kelishildi:

O‘quv-uslubiy bo‘limi boshlig‘i

T.Boymurodov

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor

I.Quziev

Fanning O‘quv Uslubiy Majmuasi institut o‘quv-uslubiy Kengashining 201_ “_” ___ “_”-sonli yig‘ilishida ko‘rib chiqilgan va tasdiqlash uchun tavsiya qilingan.

“O‘zbekistonda demokratik jamiyat qurish nazariyasi va amaliyoti” fanidan O‘quv uslubiy majmua Toshkent moliya instituti Kengashida ko‘rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2018 yil “_” ___dagi “_”-sonli bayonnoma).

MUNDARIJA

KIRISH

O‘quv materiallari

1-mavzu: Fuqarolik jamiyati fanining predmeti, ob’ekti, maqsad va vazifalari.....	6
2-mavzu: Fuqarolik jamiyati g‘oyalari evolyusiyasi.....	14
3-mavzu: Jaxon tajribasida fuqarolik jamiyati institutlari faoliyati..	24
4-mavzu: Fuqaro, fuqaroviylik va faol fuqarolik pozitsiyasi.....	31
5-mavzu: Qonun ustuvorligi - fuqarolik jamiyatining muhim omili.....	42
6-mavzu: Saylov xuquqi erkinligi - fuqarolik jamiyatining sharti.....	53
7-mavzu: Korrupsiyaga karshi kurash - fuqarolik jamiyatini rivojlantirishning ustuvor sharti.....	59
8-mavzu: O‘zbekistonda fuqarolik jamiyatini barpo etishning ilmiy-metodologik, nazariy asoslari.....	71
9-mavzu: O‘zbekistonda fuqarolik jamiyati institutlarining shakllanishi va rivojlanishi.....	77
10-mavzu: Axborot sohasini isloh qilish, axborot va so‘z erkinligini ta’minlash.....	84
11-mavzu: Fuqarolarning o‘zini-o‘zi boshkarish organlari.....	93
12-mavzu: Jamoatchilik nazorati va davlat organlari faoliyatining ochiqligi. Ijtimoiy sheriklik.....	98
13-mavzu: Faol fuqarolik pozitsiyasiga ega bo‘lgan yosh avlodni tarbiyalashning asosiy yo‘nalishlari.....	103
Amaliy mashg‘ulotlar.....	126
Mustaqil ta’lim mashg‘ulotlari.....	138
Glossariy.....	142
Ilovalar	
Fan dasturi;	
Ishchi fan dasturi;	
Tarqatma materiallar;	
Testlar;	
O‘UMning elektron varianti.	

KIRISH

“O‘zbekistonda demokratik jamiyat qurish nazariyasi va amaliyoti” fanining asosiy maqsadi – jamiyatning siyosiy tizimi, ijtimoiy, siyosiy jarayonlar va siyosiy hokimiyat hamda uning tarkibiy qismlari, siyosiy partiyalar, va boshqa ijtimoiy, siyosiy tashkilotlar ularning o‘zaro munosabatlarini chuqur tahliliy o‘rganish. SHuningdek, istiqlol yillarida mamlakatimizda amalga oshirilgan demokratik islohotlar ularning mazmun-mohiyati hamda ahamiyati ochib beriladi.

Birinchi Prezident I.A.Karimov tomonidan demokratik fuqarolik jamiyat qurish nazariy asoslarining ishlab chiqilishi. Uni tahliliy o‘rganishni taqozo etuvchi shart-sharoitlar va omillar talabalariga chuqur o‘rgatiladi.

O‘zbekistonda demokratik jamiyat qurishda yangi tarixiy davrning boshlanishi, 2017-2021 yillarga muljallangan O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirish strategiyasining mohiyatini chuqur urganish hamda Mamlakatimiz Prezidenti SH.M.Mirziyoevning demokratik fuqarolik jamiyati qurish bilan bog‘liq nazariy asoslarning ishlab chiqilishini ilmiy ijodiy asosda urganish.

Har biri mavzu yakunida ta‘lim texnologiyalari keltirilgan bo‘lib, ularni qo‘llash bo‘yicha aniq tavsiyalar berilgan. SHuningdek, mazkur fandan ishlab chiqilgan o‘quv – uslubiy majmua (O‘UM) da bayon etilgan.

- Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan demokratik islohotlarda faol ishtirok etish.
- Birinchi Prezident I.A.Karimov asarlarida bayon etilgan demokratik islohotlar bilan bog‘liq bilim va malakalarini oshirish.
- O‘zbekiston Respublikasining Prezidenti SH.M.Mirziyoevning saylovoldi uchrashuvlarida so‘zlagan nutqlari urganish
- 2017-2021 yillarga muljallangan O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirish strategiyasining mohiyatini chuqur urganish.
- Talabada O‘zbekistonda demokratik jamiyat shakllanishida, mahalla va fuqarolarning o‘zini-o‘zi boshqarish organlarining o‘rni haqidagi tushunchalarni berish.

Mazkur fanni urganish uchun bokalavr – iqtisodchi davlat ta‘lim standartlarida ko‘zda tutilgan barcha ijtimoiy – gumanitar fanlar bilan bevosita aloqada bo‘ladi. “O‘zbekistonda demokratik jamiyat qurish nazariyasi va amaliyoti” fanining ma‘ruza mashg‘ulotlarida kerakli ma‘lumotlar ko‘rgazmali ravishda taqdim etiladi hamda boshqa yangi pedagogik texnologiyalardan unumli foydalaniladi.

Talabalarning mustaqil o‘qishi, ma‘ruza tinglashi va boshqa pedtexnologiyalardan unumli foydalanishi, ularning olgan tegishli ma‘lumotlarini, bilim va malakalarini yaxlit tizimga keltiradi.

O‘quv uslubiy majmua 5230600- “Moliya”, 5230700- “Bank ishi”, 5230800- “Soliqlar va soliqqa tortish”, 5230900- “Buxgalteriya hisobi va audit” (real sektor bo‘yicha), 5231200- “Sug‘urta ishi”, 5230200- Menejment (xixmatlar soxasi), 5231300- “Pensiya ishi”, 5231500- “Baholash ishi” mutaxassisligi talabalariga muljallangan

**1-MAVZU: O‘ZBEKISTONNI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASI. FUQAROLIK
JAMIYATI FANINING PREDMETI, OB’EKTI, MAQSAD VA VAZIFALARI**

Reja:

- 1. Fuqarolik jamiyati fanining predmeti va ob’ekti.**